

[Socialministeren.]

den store Arbejdsløsheds Resultater. Hvorledes man i øvrigt skal fordele Aarsag og Virkning, kan altid være Genstand for Diskussion.

Det, der særlig interesserer i Forbindelse med dette Lovforslag, maa formentlig være den Stigning, som er foregaaet i Hjælpekassernes Udgifter fra 1927 til nu, en Stigning, der, som rigtigt fremhævet af det ærede Medlem Hr. Krag, andrager ikke mindre end 9 Mill. Kr., nemlig, saa vidt jeg erindrer, fra 8,4 Mill. Kr. til 17,9 Mill. Kr. Det ærede Medlem forsøgte at begrunde denne specielle Udgiftsstigning. Jeg maa sige til ham, at jeg tror ligesom han, at der er flere forskellige Aarsager, men jeg vil dog erindre om, at den væsentligste Aarsag utvivlsomt er den Foranstaltning, der blev truffet i 1927 af det daværende Regeringsflertal ved Ophevelsen af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse. Og det er ikke noget, jeg har fundet paa. Som det blev oplyst i Landstinget i Gaar ved Behandlingen af Forslaget om Eftergivelse af Fattighjælp, blev der paa Foranledning af Landstingsudvalget i Sommer udsendt et Spørgeskema til samtlige Kommuner her i Landet til Oplysning bl. a. om Fattigudgifternes Stigning, og hvad man fra Kommunernes Side ansaa for Aarsagen til denne betydelige Stigning, og praktisk talt alle Kommuner har nævnt Bortfaldet af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse fra 1. Oktober 1927. Det er altsaa ikke *min* Mening alene, det er ikke Regeringens Opfattelse alene, det er ikke Socialdemokratiets eller det radikale Partis Opfattelse alene, det er *Kommunernes* Opfattelse over hele Landet, og det er de Amters Opfattelse, som har udtalt sig i Anledning af den Forespørgsel, jeg nævnte, og som jeg ikke skal gaa dybere ind paa, da man om denne Forhandling kan se i Landstingets Fortryk en af Dagene.

Men jeg vil give den ærede Ordfører for Venstre Ret i, at Udviklingen paa dette Omraade er betænkelig, og det er jo ogsaa derfor, Regeringen har set det som sin Hovedopgave at faa gennemgaaet og forenklet og revideret hele denne Sociallovgivning.

Den ærede Ordfører for Venstre gjorde mig den Ære at oplyse, at jeg havde forudset denne Udvikling allerede i 1919 i et stort Værk, som den ærede Ordfører kaldte for „Forsikring og Forsørgelse“, men som jeg selv kalder for „Fremtidens Forsørgelsesvæsen“. Jeg maa dertil sige, at jeg har

forudset denne Udvikling mange Aar før, jeg har forudset den allerede i en Pjece i 1911, altsaa før vi kom ind i den Udvikling, der efter den ærede Ordførers Mening dannede Udgangspunktet for Hjælpekassernes forøgede Brug. Jeg har nemlig ud fra mine praktiske Erfaringer som Embedsmand under et Forsørgelsesvæsen i dagligt Samarbejde med Hjælpekasserne og naturligvis ogsaa ud fra mit teoretiske Kendskab til disse Forhold været klar over, at saa længe man her i Landet opretholdt en Fattiglovgivning med Fattighjælps Virkninger af den Karakter, som vor Lovgivning har, og ved Siden deraf indførte en anden Art af Hjælp under en uafhængig, suveræn Institution, vilde Resultatet blive en stadig Stigning i Udgifterne til offentlig Forsørgelse, ikke saaledes at forstaa, at man alene vilde faa Stigning i Udgifterne til Hjælpekasserne, nej, man vilde efterhaanden ogsaa faa en Stigning i de egentlige Fattigudgifter. Det er derfor, jeg i saa mange Aar har kæmpet for at faa vor Forsørgelseslovgivning lagt om paa en anden Bøve end den, vi kender, og de Forslag, som vil fremkomme til Efteraaret i saa Henseende, vil forhaabentlig blive Forslag, der bremser de uheldige Sider af denne Lovgivning, hvilket dog ikke kan ske alene ved at ændre i Hjælpekasselovgivningen; det kan kun ske, hvis man samtidig ændrer i Fattiglovgivningen og sammendrager Administrationen. Men ogsaa dette vil vi komme til at diskutere, saa jeg vil ikke komme nærmere ind paa det i Øjeblikket.

Den ærede Ordfører for Venstre var i Tvivl om, hvorvidt man skulde følge den Vej, der her er angivet, hvis man vilde vedtage Forslag om en Fordobling af Statstilskuddet til Hjælpekasserne, eller om man ikke skulde gaa den Vej, som anvendtes ved Loven af 4. April 1928, og jeg tror, den ærede Ordfører tilføjede, at hvis vi havde Ret i, at Arbejdsløsheden og Bortfaldet af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse havde den væsentligste Skyld i den øgede Udgift til Hjælpekasserne, saa burde man gaa den Vej, som var foreslaet i April 1928. Jeg vil derom paa Forhaand sige — jeg gaar ud fra, at Sagen bliver nærmere diskuteret i et Udvalg —, at jeg meget nødig saa, at man gik den Vej, fordi det jo betød, at man saa skulde tage det forøgede Tilskud fra Arbejdsløshedsfondens, og som den ærede Ordfører for Venstre ved, er denne Arbejdsløshedsfond ved de Lovgivningsforanstaltninger, der er stillet Forslag om fra Regeringens Side, spændt saa haardt for, at jeg nødig